

Beslutningsforslag nr. B 65. Fremsat den 14. januar 2000 af Peter Skaarup (DF),
Kristian Thulesen Dahl (DF) og Pia Kjærsgaard (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om retsforfølgelse af personer med tilhørsforhold til visse politiske, autonome, multietniske eller lignende grupperinger og gadebander, der virker ved vold og hærværk

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag, hvorefter det bliver muligt at retsforfølge personer med tilhørsforhold til visse politi-

ske, autonome, multietniske eller lignende grupperinger og gadebander, der virker ved eller udøver vold, hærværk eller lignende.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at personer, der har et tilhørsforhold til visse politiske, autonome, multietniske eller lignende grupperinger og gadebaner, der virker ved eller udøver vold, hærværk eller lignende, skal kunne retsforfølges.

Grundloven har i § 78, stk. 2, bestemmelsen: »Foreninger, der virker ved eller søger at nå deres mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, bliver at opløse ved dom.«

Det har imidlertid vist sig svært at anvende bestemmelsen over for grupperinger, der ikke optræder som foreninger i almindelig forstand, men snarere - i hvert fald udadtil - er løse og ustrukturerede i deres opbygning, og som virker uden fast ledelse, vedtægter og lignende.

I forbindelse med »den store nordiske rockerkrig« i midten af 1990'erne blev det livligt drøftet, om man ved anvendelse af grundlovens § 78, stk. 2, kunne forbyde f.eks. Hells Angels og Bandidos. Rigsadvokaten konkluderede i sin redegørelse af 27. april 1998, at bestemmelsen ikke burde anvendes, bl.a. fordi det kunne blive vanskeligt at bevise, at rockergrupperinger som f.eks. Hells Angels og Bandidos som foreninger virker ved eller søger at nå deres mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende. Endvidere ville det under en eventuel retssag skulle bevises, at de voldelige handlinger, som medlemmer af rockergrupperne havde begået, var foretaget på vegne af foreningen og kunne tilregnes foreningen som sådan. Som bekendt afholder »talsmænd« fra sådanne rockergrupperinger sig klogeligt fra at opfordre supporterne til at begå ulovligheder, og eventuelle ulovligheder begået individuelt af de enkelte supportere belaster ikke foreningen/grupperingen.

Grundlovens § 78, stk. 2, sigter måske snarere mod den situation, hvor f.eks. ledelsen i et i Folketinget lovligt indvalgt politisk parti pludselig opfordrer sine medlemmer og befolkningen til at anvende vold.

Nærværende beslutningsforslag tager derfor sigte på den situation, at der med den eksisterende lovgiv-

ning ikke kan ske en retsforfølgning af »foreninger«, der ikke er formelt etablerede foreninger, men snarere virker ved deres autonomitet og uformalitet.

Da det ikke er muligt at kriminalisere en ikkeeksisterende »forening« eller »gruppering«, tager beslutningsforslaget derfor udgangspunkt i, at det er tilhørsforholdet til en »forening« eller »gruppering«, der virker ved eller udøver vold, hærværk eller lignende, der kriminaliseres.

Det er et karakteristisk træk ved flere af de nedenævnte grupperinger, at formålet med deres meningsløse volds- og hærværksudøvelse er at destabilisere samfundet, påkalde sig opmærksomhed, forrå alt og alle omkring sig og »regere« gaden og nærmiljøet gennem uro, ballade, hærværk, vold og frygt.

I det følgende defineres og præciseres en række betegnelser i beslutningsforslaget.

- Med tilhørsforhold menes, at personen har omgang med andre fra samme gruppering. Et medløberi til en gruppering skal ligeledes falde ind under betegnelsen tilhørsforhold.
- Med gruppering menes, at flere personer holder sammen og danner en gruppe eller en bande, der i sin fremtræden og adfærd optræder samlet, uden at grupperingen nødvendigvis er etableret skriftligt eller ved anden form for formalia. Kendetegnet er netop, at gruppen er etableret uden nogen form for formalia. Gruppering anvendes derfor som betegnelse for alle løse, uformelle, ustrukturerede, autonome samlinger af personer, der har et tilhørsforhold til den samme gruppering, der virker ved eller udøver vold, hærværk eller lignende.
- Med visse politiske grupperinger menes, at personer i grupperingen har et tilhørsforhold til en politisk fraktion, der i sin fremtræden og adfærd signalerer politiske budskaber, og at grupperingen eller personer med tilhørsforhold hertil ikke viger tilbage fra anvendelse af vold og hærværk. Et eksempel på en sådan gruppering kunne være nazigruppen Blood and Honour fra Langeland. Nazigruppen står ifølge Svendborg Politi bag en del vold og hærværk i området, og personer med et tilhørsforhold til

- gruppen eller med adgang til grupperingens »nazi-borg« vil være omfattet af forslaget.
- Med autonom gruppering menes, at personerne i grupperingen har et tilhørsforhold til et autonomt miljø, der i hele sin fremtræden og adfærd signalerer modstand mod demokratiske institutioner og myndigheder f.eks. med stenkast mod politiet, afbrænding af containere og biler, rudeknusninger, overfald på og chikane af politiske modstandere og lignende, vold og hærværk. Eksempler på sådanne autonome grupperinger kunne være grupperinger i kølvandet på Rød Ungdom og Rebel, der under dække af begrebet »happenings« har udøvet chikane mod f.eks. politiske modstandere og lavet optøjer.
 - Med multietnisk gruppering menes, at grupperingen er et sammenrend og en blanding af autonome og 2. generationsindvandrere, der spontant eller planlagt samles i gaderne til meningsløs rudeknusning, bilafbrænding og kamp mod politiet. En multietnisk gruppering er f.eks. den gruppering af personer, der søndag den 7. november 1999 hærgede bydelen Nørrebro i København. Et andet eksempel på en sådan gruppering er den gruppering på 10-15 sortklædte og maskerede personer, der sent lørdag aften den 23. oktober 1999 trængte ind i en Seven Eleven-forretning på Nørrebros Runddel og med køller og brosten raserede alt på ganske kort tid.
 - Med lignende grupperinger menes enhver gruppering, der udøver en eller anden form for kriminalitet og virker ved vold, hærværk eller lignende. Eksempler på sådanne grupperinger kunne være Cerberus fra Randers og visse rockerrelaterede grupperinger.
 - Med gadebande menes de gadebander, som Rigspolicehøfen gennem de senere år har undersøgt, analyseret og beskrevet grundigt i flere rapporter.

Et tilhørsforhold til eller omgang med enhver af ovenstående grupperinger eller grupperinger, der kan sidestilles hermed, vil være omfattet af beslutningsforslaget. Politiet må i lighed med, hvad der er intentionerne bag et maskeringsforbud, have mulighed for at vurdere bredt, om en person med rette kan antages at have et tilhørsforhold til en gruppering og dermed være omfattet af en retsfølge. Men i sidste ende er det naturligvis domstolene, der må afgøre, om en person anses for at have et tilhørsforhold til en gruppering. I den endelige udformning af lovtæksten må domstole-

ne gives mulighed for at tolke gruppering og et tilhørsforhold hertil meget bredt.

Når der i beslutningsforslaget tales om voldsanvendelse, hærværk eller lignende, menes enhver form for trusler om og vold mod personer, trusler om og hærværk på offentlig eller privat ejendom og alt, hvad der i almindelige retsbegreber dækkes heraf.

Antastes personer under 15 år med et tilhørsforhold til en af ovennævnte grupperinger, skal vedkommende overgives til de sociale myndigheder og underkastes foranstaltninger på linje med, hvad der i dag sker med unge kriminelle under 15 år.

Straffen for at have et tilhørsforhold til de grupperinger, der er nævnt i beslutningsforslaget, eller som vil kunne falde ind under betegnelsen »lignende grupperinger«, skal være bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år.

Det skal være en skærpende omstændighed, hvis personen har virket aktivt i grupperingen som anstifter af optøjerne, har indtaget en ledende rolle i planlægningen eller udførelsen af disse, har opmuntret andre til at deltage i optøjerne eller har tilskyndet andre til omgang med grupperingen.

Det er forslagsstillernes bestemte opfattelse, at man ved at kriminalisere tilhørsforholdet til en gruppering kan begrænse disse grupperinger i både antal og i omfang. Der er en præventiv virkning i, at man ikke lovligt kan have et tilhørsforhold til en af de nævnte grupperinger, hvilket givet vil lægge en dæmper på grupperingens størrelse. Når grupperinger har svært ved at vokse grundet ulovligheden, vil de fleste grupperinger dø ud stille og roligt. Derudover vil man kunne straffe de personer, der fortsat har omgang med grupperingerne, og dermed lægge en dæmper på personernes lyst til fortsat at have omgang med en gruppering.

Nærværende beslutningsforslag vil være et supplement til rockerloven (Lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme), der kun har et begrænset virkefelt. F.eks. har rockerloven ikke kunnet anvendes mod nazilignende grupperingers etablering på f.eks. Langeland og i Nørresundby. Men dette beslutningsforslags retsfølger vil kunne iværksættes over for personer med tilhørsforhold til disse grupperinger, hvis grupperingerne virker ved eller udøver vold, hærværk eller lignende, og dermed har dette beslutningsforslag længere rækkevidde end rockerloven.

F. t. beslutn. om retsforfølgelse af personer vedr. vold og hærværk

Til beslutningsforslag nr. B 65. Skriftlig fremsættelse (14. januar 2000)

Peter Skaarup (DF):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om retsforfølgelse af personer med tilhørsforhold til visse politiske, autonome, multietniske eller lignende grupperinger og gadebander, der virker ved vold og hærværk.

(Beslutningsforslag nr. B 65).

Efter forslagsstillernes opfattelse er det utilfredsstillende, at visse persongrupper i det danske samfund laver uro og ballade, vold, hærværk og kriminalitet.

Det har de senere år vist sig, at visse persongrupper optræder samlet og på en måde, så man umiddelbart ville tro, at der var tale om en formaliseret gruppering, der kan sidestilles med en forening. Eksempelvis har flere rocker-, autonome-, nazistiske- og Nørrebrogrupperinger en optræden, der kunne forlede folk til at tro, at der er tale om en formel dannet forening, fordi nogle af grupperingerne i hvert fald udadtil har en leder i form af en talsmand, der varetager f.eks. udtalelser til offentligheden.

Opfattelsen af, at sådanne uformelle grupperinger har kunnet sidestilles med de foreninger, der efter grundlovens § 78 »virker ved eller søger at nå deres mål med vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende«, og dermed har kunnet opløses ved dom, har gennem årene afstedkommet politiske

ønsker om, at anklagemyndigheden forsøgte sig med en sag mod eksempelvis en rockerrelateret »forening« med påstand om opløsning. Men anklagemyndighedens problem har bl.a. været, at disse grupperinger ikke har kunnet sidestilles med en formel forening, og dermed har forsøget ikke været gjort.

Det er et karakteristisk træk ved visse grupperinger, at de destabiliserer samfundet og ønsker at regere gaden og nærmiljøet gennem uro, ballade, vold, hærværk og frygt, mens andre udøver omfattende kriminalitet til dels organiseret, idet den er styret gennem grupperingen.

Der er derfor fortsat god grund til at interessere sig for de uformelle og ustrukturerede grupperinger, og beslutningsforslaget bygger på den tankegang, at man skal kriminalisere tilhørsforholdet til disse grupperinger og dermed give politiet mulighed for at tage fat i de personer, der har omgang med grupperingen.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at man gennem en kriminalisering af tilhørsforholdet til grupperingen vil kunne få mange - bl.a. unge - til ikke at have omgang med en gruppering, som virker ved eller udøver vold, hærværk eller lignende, og dermed vil man komme problemerne med de uheldige grupperingsdannelser og bander til livs.

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.